

Ekteskapet etter Kirkemøtet 2014

«Ingenting skjedde. Alt er som før»;

sier mange.

Noen er glade og lettet.

Mens andre er skuffet.

Svært mange kirkemedlemmer har meldt seg ut av kirken i protest. Det er alvorlig for kirken.

Mens mange hadde håpet på et vedtak som medførte at likekjønnede par kunne få inngå ekteskap i kirken, eller at det i det minste ble vedtatt å utarbeide en forbønnsliturgi som gjorde det mulig for likekjønnede par å bli bedt for i kirken etter et borgerlig inngått ekteskap.

Men det skjedde ikke.

Ikke kirkesplittende

Det eneste Kirkemøtet klarte å gjøre et vedtak om, er at uenigheten om vigsel av likekjønnede par ikke er av en slik karakter at det gudstjenestelige og sakramentale fellesskap i Den norske kirke må brytes. Det betyr at Kirkemøtet mener at uenighet omkring ekteskapssynet ikke er av kirkesplittende karakter. Dette vedtaket er grunnleggende for å kunne leve videre med uenighet om ekteskapssynet. For det blir utvilsomt en ny runde om ekteskapsforståelsen i vår kirke.

«Det skjedde likevel mye. Og alt er ikke som før» ;

Uavklart i Kirkemøtet om synet på ekteskapet

Det skjer for tiden en stor utvikling i kirken i synet på ekteskapet. Og det har skjedd på svært kort tid.

Det viser stemmetallene i årets Kirkemøte i forhold til tidligere kirkemøter som har behandlet saken på ulikt vis.

For Kirkemøtet i 2014 viser at det er uavklart om ekteskapet i kirken. Det ble ikke flertall for å utarbeide liturgier for likekjønnet samliv. Men det ble heller ikke flertall for et forslag som skulle bekrefte at kirkens syn på ekteskapet bare gjelder for kvinne og mann! Det var omtrent like mange som stemte for og i mot begge forslag.

Hva kan dette tyde på?

To likestilte syn på ekteskapet

Jeg tror at rom for to likestilte syn på ekteskapet i Den norske kirke er i ferd med å vinne plass hos svært mange. Slik er det også i dag i spørsmålet om kvinnelige prester, og i synet på gjengifte. Prester som reserverer seg i disse spørsmålene av samvittighetsgrunner, blir respektert for det. Slik vil det også måtte være i synet på ekteskapet. Ingen skal tvinges til å gjøre noe i strid med sin samvittighet. Men en kan heller ikke hindre andre å ha et annet syn og en annen praksis. Det vil være biskopens ansvar å ivareta den enkelte slik at det er mulig å utføre sin tjeneste i tråd med sin samvittighet.

Vi åtte biskopene som anbefalte Kirkemøtet å gå inn for kirkelig vigsel av likekjønnede, har understreket at det er viktig at Kirkemøtet anerkjenner at det er to likestilte syn på ekteskapet i kirken; det ene syn at ekteskapet er forbeholdt kvinne og mann, og det andre at ekteskapet også omfatter likekjønnede par.

Kirkemøtet som liturgimyndighet

Kirkemøtet er liturgimyndighet i Den norske kirke. Hva skjer når Kirkemøtet ikke kommer til enighet i spørsmål de skal ha myndighet i? Selvsagt er det slik at vigselforordningen blir som før, selv om Kirkemøtet i realiteten ikke maktet å fatte et flertallsvedtak i synet på ekteskapet. Men i denne saken er situasjonen så uklar, og det er så mye uro om hvordan vi skal møte de homofile som ønsker kirkelig medvirkning i sitt samliv med verdighet og troverdighet, at det fordrer en rask avklaring. Mange prester venter på veiledning og råd i vanskelige valgsituasjoner hvor en føler seg bundet av sin samvittighet i forhold til dem dette angår først og fremst; de homofile. Biskopene samles til Bispemøte i Trondheim i mai, og da vil dette spørsmålet bli inngående drøftet.

Bruk av stemmerett

Mange har meldt seg ut av kirken i protest mot at likekjønnede ikke får kirkelig vigsel.

En tolkning av dette kan være at en finner det uakseptabelt at det gjøres forskjell på folk i et demokratisk samfunn og en demokratisk kirke? Det kan og oppfattes som en protest mot en kirkeinstitusjon med myndighetspersoner som forvalter evangeliet om Jesus Kristus på en uakseptabel måte? Det er interessant. Gud gjør ikke forskjell på folk, heter det i Bibelen. For det handler jo om dette; Hvordan tror vi at Jesus Kristus i dag ville møtt mennesker som ønsker forbønn og velsignelse over sine samliv? For ny innsikt om menneskene og livet i skaperverket fordrer ny handling og praksis. Slik forstår og fortolker vi Bibelen. Det er en stor utfordring til alle tider. Et av de sterkeste bildene jeg har av Jesus Kristus, er hvordan han møter marginaliserte og utsatte mennesker. Han bryter radikalt med de sosiale og religiøse systemene for at ethvert menneske skal få møte Gud uten at mennesker hindrer dem i det. Han åpner veien for alle helt fram til Gud med grunnlag i det dobbelte kjærlighetsbud. Dette må være nerven i begrunnelsen for at også likekjønnede skal få kirkelig vigsel og Guds velsignelse over sine samliv.

Mitt ønske er å åpne opp kirkedørene til vigsel av likekjønnede. Jeg har stor tro på at vår kirke vil nå fram til å få to likestilte syn på ekteskapet. Dette er ikke kirkesplittende. Det har Kirkemøtet i realiteten alt gjort et vedtak om. Alle skal respekteres med sitt ekteskapssyn.

Den norske kirke er en demokratisk kirke. Alle medlemmer har stemmerett. Dersom en ønsker endringer i kirken må en stemme ved menighetsråds- og bispedømmerådsvalg. Mange har meldt seg ut i protest, men det er og mulig å melde seg inn igjen for å få medbestemmelsesrett ved valget i 2015. Det bør en gjøre i solidaritet med de homofile. Og det gjelder for alle saker en brenner for i kirken.

Kirkemøtet vil måtte behandle saken igjen om « Ekteskapsforståelsen i et evangelisk-luthersk perspektiv», sikkert allerede i neste valgperiode som begynner i 2016